

Deniz Stajyerlerinin Bilmesi Gereken Hususlar

Bu döküman, deniz stajınızdan önce stajınıza hazırlanmak için kullanabilmeniz; stajınızdan önce, stajınız esnasında ve sonrasında sizlere yardımcı olmak üzere hazırlanmıştır. Döküman üç bölümden oluşur, birinci bölüm stajınızdan önce dikkat etmeniz hususlardan bahseder. İkinci bölüm stajınız esnasında dikkat etmeniz gereken hususları açıklar. Üçüncü bölüm ise staj sonrasında yapmanız gerekenler konusunda açıklamalarda bulunur.

Staj Öncesi Hususları

Evrak ve Dökümanlar

Stajınıza çıkmadan önce yapmanız gereken bazı hazırlıklar vardır. Öncelikle gerekli tüm dökümanlarınızın yanınızda olduğundan emin olun. Yanınızda mutlaka bulunması gereken evrak ve dökümanlar şu şekildedir:

- Pasaport
- Gemiadamı Cüzdanı
- Bayrak Devleti Cüzdanı
- Gemiadamları Sağlık Yoklama Belgesi
- Uluslararası Aşı veya Profilaksi Sertifikası
- Gemiye Katılış Ordinosu
- Şirket tarafından gemiye ulaştırmanız için verilen diğer belge ve dökümanlar.
- Üniversite tarafından verilmiş olan staj defteri

Dökümanlarınızın son geçerlilik tarihinin staj sürenizin tamamını kapsamı önem arz etmektedir.

Şirketlerin evrak prosedürü değişiklik gösterebilir. Bazı şirketler gemiye katılacak personelin tümünün evraklarını bir kişide toplar ve gemiye kadar bu şekilde ulaştırır. Böyle bir durumda bu kişinin evraklarınızın tümünü aldığından emin olun.

Kişisel Eşyalar

Stajınıza çıkmadan önce yanınızda götüreceğiniz kişisel eşyalarınızı hazırlamak için kendinize uzunca bir zaman tanıyın, son ana bırakmayın. Unutmayın ki götürmeyi unuttuğunuz bir eşyanın yerini doldurma fırsatınız aylarca olmayabilir. Yanınızda götüreceğiniz kıyafetleri ve Kişisel Koruyucu Donanımları (PPE) hazırlarken şunlara dikkat edin:

- Kıyafetlerinizi hazırlarken geminizin hattı önemlidir. Çalışacağınız bölge ve mevsime uygun kıyafetler hazırlayın. Geminiz tramp çalışan bir gemiyse, yani belirli bir hattı yoksa, her mevsime uygun kıyafet bulundurmanız faydalı olacaktır.
- Kıymetli kıyafetlerinizden ziyade eski, gözden çıkardığınız kıyafetlerinizden hazırlayın.
- Güverteciyseniz, köprüüstü vardiyasına uygun kıyafetler hazırlayın. Makine vardiyası esnasında iş tulumu giyileceğinden özel bir kıyafet gerektirmez.
- Kişisel Koruyucu Donanım (PPE) genelde sizlere gemide temin edilir, fakat bazı şirketler bedeninize uygun olması amacıyla gemiye katılmadan da verebilir. Bu durumda, PPE'nizi yanınıza aldığınıza emin olun.
- Gemi çamaşırhanesinde arıza yaşanma ihtimaline karşı, özellikle iç giyim ve çorap gibi kıyafetlerden yedekli olarak hazırladığınıza emin olun.

Diğer eşyalarınız hazırlarken şunlara dikkat edin:

- Düzenli kullanmanız gereken bir ilaç varsa bu ilaçlardan stajınız esnasında yetecek kadar hazırlayın. Reçeteli ilaçlar için doktorunuzla konuşup fazla miktarda reçete yazdırmanız gerekebilir, bu durumda hazırlığınızı önceden yapın.
- Kamara temizliği ve çamaşır temizliği için malzemeler (deterjan, çamaşır suyu vb.) gemide sizlere verilecektir, fakat kişisel temizliğiniz için gerekli diş macunu, sabun, şampuan gibi sarf malzemelerinizi yanınıza aldığınızdan emin olun.
- Yatak, yastık çarşafı vb. malzemeler size gemide verilir, fakat tercihe göre yanınızda götürebilirsiniz.
- Havlu, kamaranızda kullanabileceğiniz bir çift terlik yanınızda götürebilirsiniz.
- Denizde internet erişiminizin kısıtlı olacağını veya uzun sürelerce hiç olmayabileceğini unutmayın. Bu sebeple:
 - Stajınızda ihtiyacınız olabilecek fakat gemide olmayacağını düşündüğünüz eğitim materyalleri, ve
 - Dinlenme zamanlarınızda kullanabileceğiniz film, dizi, müzik ve kitap gibi medyalarınızı internet erişimi olmadan kullanabileceğiniz şekilde hazırlayın.
- Gemide herhangi bir problem yaşamanız durumunda şirkette iletişime geçebileceğiniz kişilerin iletişim bilgilerini not alın.

Staj Esnası Hususları

Stajınız esnasında öncelikle dikkat etmeniz gereken husus şudur; Departmanınıza göre sürekli olarak gemi kaptanı veya baş mühendisi tarafından değerlendirildiğinizi unutmayın. Gemi hiyerarşisine saygı gösterin ve uyun. İşinizi emniyetli ve kaliteli bir şekilde yapın.

Gemi iş etiğiyle ilgili şunları unutmayın:

- Gemide bir yerde zamanında olmak demek, **en az 15 dk** önce bulunmanız gereken yerde olmak demektir.
- Vardiya veya mesainizde sorumlüğünüz köprüüstü/makine dairesine girdiğiniz anda başlar, mahalden çıkana kadar devam eder.
- Emniyetsiz iş yapılmamalıdır, size verilen işlerde gerekli emniyet önlemleri alınmadıysa hatırlatın.
- İşinizi kaliteli, fakat verimli bir şekilde yapın. Hızlı olması için kalitesiz, kaliteli olması için yavaş çalışmayın.
- Staj esnasında birincil işinizin öğrenmek olduğunu unutmayın, size verilen hiç bir iş “gereksiz” değildir. Zabit olarak kendi departmanınızda yapılan tüm işlerden sorumlu olacağınız vakit de geleceğinden, yapılan tüm işleri öğrenmeniz önemlidir.
- Soru sormaktan çekinmeyin, bir işi doğru yapmak önceliğiniz olmalıdır. Doğrusunu öğrenmek için sizden tecrübeli olanlardan yardım isteyin.
- Gemi kaptanı veya baş mühendisi dışında zabitlerin de beklentilerini karşılayın, size verdikleri işleri her zaman aynı titizlikle yapın.

Gemi hiyerarşisi ile ilgili şunları unutmayın:

- Gemiği yürüten hiyerarşisidir, saygı duyun ve hiyerarşiye uyun.
- Özellikle Türk gemilerinde, veya Türk personelle çalışacaksanız denizcilik örf ve adetlerine uymanız staj sürenizin problemsiz geçmesine yardımcı olacaktır.
- Multinasyonel bir gemide çalışacaksanız, kültürel farklılıklara saygı duyun.
- Dini veya politik konuları tartışmaktan, dedikodudan uzak durun.
- Personel ile aranızdaki mesafeyi koruyun.
- Gemide hiyerarşisinin yaş üzerine değil, kıdem üzerine kurulduğunu unutmayın.

- Hiyerarşıye uymanın, kendinizi sosyal olarak izole etmek demek olmadığını unutmayın. Gemide yapılan etkinliklere katılın.

Bunlara ek olarak, aşağıdakiler de staj esnasında dikkat etmeniz gereken hususlardır:

- Üniversite tarafından-ve varsa şirketiniz tarafından-verilen staj defterinizi doldurmak için kendinize zaman ayırın.
- Stajınız esnasında katıldığınız her operasyon size iş hayatınızda yardımcı olacak bir tecrübedir, atılın olun.
- Not alın, gözlemleyin ve soru sorun.
- İstirahat zamanınızı verimli kullanın. İşinizi doğru bir şekilde yapabilmek için dikkatli, dikkatli olabilmek içinse dinlenmiş olmanız gerektiğini unutmayın.
- Güvendiğiniz zabıtlardan geri besleme alın, yanlışlarınızı sorun ve doğrusunu öğrenin.

Staj Sonrası Hususları

Staj bitiminde ve sonrasında stajınız ile ilgili yapmanız gerek bazı şeyler vardır. Bunlar da en az staj öncesi ve esnasında yapmanız gerekenler kadar önemlidir. Özellikle aşağıdakilere dikkat edin:

- Staj defterinizde, değerlendirmelerinizde ve diğer tüm evraklarınızda imzalanması gereken her yerin **imzalandığına** ve **gemi mührüyle mühürlendiğine** emin olun. Bu en çok unutilan, ve sonrasında problem yaşanan, konulardan biridir.
- Gemiden ayrılırken **tüm evraklarınızı** gemiden teslim aldığınızdan emin olun.
- Gemiden ayrılırken, size şirkete teslim etmeniz için bazı belgeler ve/veya malzemeler verilebilir. Bunları ivedilikle şirkete teslim ettiğinizden emin olun.
- Bağlantı kurduğunuz üstlerinizin iletişim bilgilerini alın, kariyeriniz boyunca ihtiyacınız olabilir.

Unutmayın ki zorlu, fakat bir o kadar da tatmin edici, kendine has bir mesleğiniz vardır. Staj süreniz, mesleğinizle tanıştığınız ve kariyerinize ilk adımı attığınız süreçtir. Bu süreci verimli, öğretici ve keyifli geçirin. Tüm fırsatları değerlendirin, ve uluslararası sektörde ülkenizi temsil ettiğiniz unutmayın.